

Список літератури: 1. Про вищу освіту : закон України від 17 січ. 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 20. – Ст. 134. 2. Про Національну програму інформатизації : закон України від 4 лют. 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 181. 3. Про створення Українського центру дистанційної освіти : наказ М-ва освіти та науки України від 7 лип. 2000 р. № 293. – К., 2000. 4. Про затвердження Положення про дистанційне навчання : наказ М-ва освіти та науки України від 21 січ. 2004 р. № 40. – К., 2004. 5. Сучасні визначення дистанційного навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://users.kpi.kharkov.ua/lre/bde/ukr/de/ch_01.htm. 6. Like Many Other Colleges and Universities, John A. Logan College Entered the Growing Field of Distance Education a Few Years Ago // The chronicle of higher education. – 2000. – February 11. – V. XLVI. – № 23. – P. A55. 7. MacKinnon G. Coding Electronic Discussion Groups / MacKinnon G., Aylward L. // International Journal of Educational Telecommunications. – 2000. – V. 6. – № 1. – P. 53–63. 8. Сеидов Б. К всемирной мудрости в эру коммуникации и преобразования данных в цифровую форму // Перспективы. – 1999. – Т. 27. – № 3. – С. 77–90.

Надійшла до редколегії 01.06.2009

УДК 378.1+351.743(477)

Є. О. Безсмертний

ЩОДО ПИТАННЯ НЕОБХІДНОСТІ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ МВС УКРАЇНИ В УМОВАХ НАБЛИЖЕННЯ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Розглянуто питання реформування системи освіти вищих навчальних закладів МВС України у відповідності до європейських стандартів якості освіти. Наголошено на необхідності модернізації змісту, підвищення якості підготовки спеціалістів відповідно до сучасних стандартів, вжиття заходів щодо інтеграції національної системи освіти і науки щодо впровадження відповідних вимог, принципів, критеріїв і стандартів Болонського процесу.

Рассмотрены вопросы реформирования системы образования высших учебных заведений МВД Украины в соответствии с европейскими стандартами качества образования. Сделан акцент на необходимости модернизации содержания, повышения качества подготовки специалистов в соответствии с современными стандартами, принятия мер относительно интеграции национальной системы образования и науки по внедрению соответствующих требований, принципов, критериев и стандартов Болонского процесса.

The problems of reforming the educational system of higher educational establishments within the Ministry of Internal Affairs of Ukraine according to European standards of educational quality are researched. Attention is paid to the necessity to modernize the content, to improve the quality of training specialists in accordance with the modern standards, to take measures directed on integration of the national education and science system concerning implementation of corresponding requirements, principles, criteria and standards of the Bologna process.

Удосконалення відомчої освіти в системі МВС України є невідкладною вимогою сьогодення, що зумовлено завданнями здійснюваного реформування української міліції, спрямованого на підвищення ефективності її діяльності із захисту закону, прав і свобод громадян, боротьби з корупцією. А це зобов'язує до створення новітніх, більш дієвих підходів до відбору підготовки й перепідготовки кадрів МВС. Тому змістом реформування є не формальна зміна назв вищих навчальних закладів (далі – ВНЗ), а значне підвищення їх правового статусу, розширення повноважень і можливостей вирішення найголовніших складових життєдіяльності навчальних закладів і, насамперед, відносно якісної і глибоко фундаментальної підготовки майбутніх спеціалістів-правоохоронців.

Крім того, реформування відомчої освіти МВС України зумовлене об'єктивною необхідністю модернізації змісту, підвищення якості підготовки спеціалістів відповідно до сучасних стандартів, вжиття заходів щодо інтеграції національної системи освіти і науки в загальноєвропейську систему вимог, принципів, критеріїв і стандартів Болонського процесу, що у повному обсязі відповідає вимогам Президента України і політиці Кабінету Міністрів України з цих питань.

Реорганізація системи відомчої освіти МВС України базується на положеннях Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», указів Президента України про основні напрямки реформування вищої освіти в Україні, постанов Кабінету Міністрів України, інших нормативно-правових актів.

В останні роки ми експериментуємо із впровадженням ступеневої освіти, диференційованого підходу до підготовки кадрів згідно з принципами Болонського процесу. В багатьох ВНЗ МВС України вже впроваджено кредитно-модульну систему навчання. Викладачі по-новому враховують і оцінюють не тільки якість знань і самостійну роботу курсантів і студентів, але й їх професійну компетентність і можливість задовольняти вимоги ринку праці (особливо випускників), рівень проходження ними практики у міліцейських підрозділах, вміння вільно володіти всією інформаційною системою «Інтернет». Одним із важливих положень Болонського процесу є орієнтація ВНЗ на кінцевий результат: знання й уміння випускників повинні бути застосовані і практично використані на користь усієї Європи. Усі академічні ступені та інші кваліфікації мають бути затребувані європейським ринком праці, а професійне визнання кваліфікацій має бути спрощене [1, с. 6].

У програмі діяльності Кабінету Міністрів України «Український прорив: для людей, а не політиків», затвердженій Постановою Кабінету Міністрів України від 16 січня 2008 р. № 14, наголошено на необхідності реформування системи вищої освіти шляхом адап-

тації системи української вищої школи до європейських стандартів і вимог Болонського процесу із збереженням кращих досягнень національної освіти, забезпечення сумісності навчальних планів і програм вищих навчальних закладів як у межах України, так і з іншими країнами Європи [1, с. 28].

Послідовно здійснюється прийнята Міністерством внутрішніх справ України Концепція реформування системи освіти МВС України та підвищення якості підготовки фахівців для органів внутрішніх справ, затверджена наказом МВС України від 28 жовтня 2007 р. № 411, розроблена з урахуванням сучасних реалій і вимог.

Принциповою основою Концепції реформування є Указ Президента України «Про невідкладні заходи забезпечення функціонування і розвитку освіти в Україні», а також прийняті Міністерством освіти і науки України, та введені у дію відповідні державні стандарти вищої освіти. Головна мета Концепції полягає у створенні ефективної системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів внутрішніх справ, які здатні за своїми професійними і морально-особистісними якостями у повному обсязі здійснювати оперативно-службову діяльність на рівні кращих стандартів. При цьому забезпечується фінансування діяльності навчальних закладів згідно з діючими нормами і вимогами контролю якості підготовки спеціалістів під час призначення на посади керівного складу органів внутрішніх справ.

Реалізація положень вказаної Концепції дозволить оптимізувати структуру галузевих навчальних закладів, привівши відомчу освітянську діяльність у відповідність до ступеневої системи підготовки спеціалістів, а також реально впровадивши європейські стандарти освіти на принципах Болонської декларації. Удосконалити навчально-виховний процес, забезпечити тісний взаємозв'язок науки і практики, врахувати державні і суспільні інтереси у галузях освіти та здійснити підготовку фахівців, які мають поглиблені теоретичні знання і практичні навички й спроможні на високому професійному рівні захищати права, свободи, інтереси громадян, протидіяти злочинності, здійснювати заходи, спрямовані на забезпечення громадського порядку та безпеки в державі. Зменшити державні затрати з бюджету на підготовку особового складу для органів внутрішніх справ і на утримання системи навчальних закладів у цілому, а також ліквідувати диспропорцію між проблемами практичних підрозділів у спеціалістах і реальною кількістю підготовлених юристів усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Для досягнення цієї мети, зокрема, необхідно вирішити такі завдання:

– поетапно впроваджувати європейські норми і стандарти в освіту та науку, запровадити кредитно-модульну систему органі-

зації навчального процесу з її уніфікацією відповідно до специфіки вищого навчального закладу;

– здійснювати переорієнтацію змісту навчання та підготовки фахівців відповідно до сучасних потреб економічного і соціального розвитку держави, завдань органів внутрішніх справ;

– максимально впроваджувати до початкового процесу позитивний зарубіжний досвід підготовки фахівців, новітні технології навчання, накопичені здобутки та кращі вітчизняні освітянські традиції.

МВС України у рамках реалізації положень Концепції реформування системи освіти передбачає розширення обміну в освітянсько-науковій сфері, використання і впровадження передового досвіду, використання у навчальному процесі новітніх освітянських методик і технологій, встановлення співробітництва з поліцейськими навчальними закладами Австрії, Німеччини, Польщі, Великобританії та ін. Усі ці напрямки роботи потребують підвищення ініціативи і розширення зв'язків.

Реформування системи ВНЗ МВС України здійснюватиметься з урахуванням законів ринкових відносин і відповідно супроводжується обов'язковими розрахунками економічного ефекту від реалізації складових реформи на основі науково обґрунтованих прогнозів МВС України.

Ми глибоко переконані, що вже у недалекому майбутньому наші випускники матимуть «конвертовані» дипломи і їх будуть визнавати конкурентоздатними на європейському ринку праці.

Список літератури: 1. Організація навчального процесу за заочною формою навчання : практ. посіб. / за заг. ред. Головка О. М. – Х., 2008. – 259 с. 2. Основні засади розвитку освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003–2004 рр.) / за ред. В. Г. Кременя. – Тернопіль, 2004. – 108 с. 3. Про вищу освіту : закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 20. – Ст. 16. 4. Про затвердження Концепції реформування системи освіти МВС України та підвищення якості підготовки фахівців для органів внутрішніх справ [Електронний ресурс] : наказ МВС України від 28 жовт. 2007 р. № 411. – К. : CD-вид-во «Інфодиск», 2008. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. – (Законодавство України). – Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрану. 5. Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах МВС України [Електронний ресурс] : наказ МВС України від 14 лют. 2008 р. № 69. – К. : CD-вид-во «Інфодиск», 2008. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. – (Законодавство України). – Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрану. 6. Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу [Електронний ресурс] : наказ М-ва освіти і науки України від 30 груд. 2005 р. № 774. – К. : CD-вид-во «Інфодиск», 2006. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. – (Законодавство України). – Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрану.

Надійшла до редколегії 09.06.2009